

Политика за интегрирането на рисковете за устойчивостта в процеса си на вземане на инвестиционни решения

на ДФ „Селект Баланс“

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. УД “Селект Асет Мениджмънт“ ЕАД /УД, Дружеството/ приема и прилага Политика за интегрирането на рисковете за устойчивостта в процеса си на вземане на инвестиционни решения /Политика/ за Договорен фонд „Селект Баланс“ по силата на изискванията на чл. 2 от Регламент (ЕС) 2019/2088 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 г. относно оповестяването на информация във връзка с устойчивостта в сектора на финансовите услуги (Регламента).

Чл. 2. Приложими определения на Политиката:

- **Риск за устойчивостта** - събитие или условие от екологично, социално или управленско естество, което, ако настъпи, може да причини действително или потенциално съществено отрицателно въздействие върху стойността на инвестицията;
- **Екологичен риск** - риск, при който възвращаемостта на инвестициите може да бъде негативно повлияна от фактори на околната среда, включително фактори, произтичащи от изменението на климата, и фактори, произтичащи от друго влошаване на околната среда;
- **Социален риск** - риск, при който възвращаемостта на инвестициите може да бъде негативно повлияна от социални фактори (напр., трудови спорове);
- **Управленски риск** - риск, при който възвращаемостта на инвестициите може да бъде негативно повлияна от управленски фактори (напр., прозрачна корпоративна структура).
- **Фактори на устойчивост** - екологични, социални и свързани със служителите въпроси, както и въпроси, свързани със зачитането на правата на човека и с борбата с корупцията и подкупите;
- **Риск при устойчиво инвестиране** - в случай, че Договорният фонд прилага строго определени критерии за устойчивост при избора си на инвестиции, то към него ще възниква риск при устойчиво инвестиране. Съответно, потенциална инвестиционна цел може да ограничи експозицията на Фонда към компании, индустрии или сектори и Фондът може да се откаже от инвестиционни възможности, които не съответстват на неговите критерии за устойчивост. Съответно, Фондът може да реализира по-слаби резултати в сравнение с други фондове, които не се опитват да инвестират въз основа на такива критерии. Тъй като инвеститорите може да имат различни виждания за това какво представлява устойчивостта, Фондът може да инвестира в компании, които не отразяват ценностите на който и да било конкретен инвеститор.
- **Устойчива инвестиция** - инвестиция в стопанска дейност, която допринася за постигане на екологична цел, измерима например чрез ключови показатели за ефективност на ресурсите по отношение на използването на енергия, на възобновяема енергия, на суровини, вода и земя, ефективност по отношение на генерирането на отпадъци и емисии на парникови газове или по отношение на въздействието върху биологичното разнообразие и кръговата икономика, или инвестиция в стопанска дейност, която допринася за постигане на социална цел, по-специално инвестиция, която допринася за

преодоляване на неравенството или която насърчава социалното сближаване, социалната интеграция и трудовите правоотношения, или инвестиция в човешки капитал или в общности в неравностойно икономическо или социално положение, при условие че тези инвестиции не засягат значително постигането на някоя от посочените цели, а дружествата, в които се инвестира, следват добри управленски практики, по-специално по отношение на стабилни управленски структури, взаимоотношения със служителите, възнаграждение на персонала и спазване на данъчното законодателство.

II. ЕЛЕМЕНТИ НА ПОЛИТИКАТА

Чл. 3. (Нов, 16.04.2021 г.) Описание на относими рискове на устойчивостта (ESG рискове), които биха могли да имат съществено отрицателно въздействие върху финансовата възвращаемост на дадена инвестиция.

Риск за устойчивостта означава събитие или условие от екологично, социално или управленско естество, което, ако настъпи, може да причини действително или потенциално съществено отрицателно въздействие върху стойността на инвестицията.

УД „Селект Асет Мениджмънт“ ЕАД разграничава относимите рискове на устойчивостта в три рискови категории: **Екологичен риск** (риск, при който възвращаемостта на инвестициите може да бъде негативно повлияна от фактори на околната среда, включително фактори, произтичащи от изменението на климата, и фактори, произтичащи от друго влошаване на околната среда), **Социален риск** (риск, при който възвращаемостта на инвестициите може да бъде негативно повлияна от социални фактори (напр., трудови спорове)) и **Управленски риск** (риск, при който възвращаемостта на инвестициите може да бъде негативно повлияна от управленски фактори (напр., прозрачна корпоративна структура):

1. Относими рискове на устойчивостта: Екологичен риск (фактори):

- Замърсяване на въздуха – отнася се до изпускането на замърсители във въздуха, които са вредни за човешкото здраве и планетата като цяло; например Законът за чистотата на атмосферния въздух (Република България) и Законът за чистотата на въздуха/Clear Air Act (САЩ) упълномощават съответните органи да защитават общественото здраве чрез регулиране на нивото на емисиите на съответните вредни замърсители във въздуха;
- Шумово замърсяване – определя се като редовно излагане на повишени нива на шум, което може да доведе до неблагоприятни ефекти върху здравето на хората и други живи организми; съгласно изискванията на Световната здравна организация, нива на шум под 70dB не са увреждащи за живите организми, независимо каква е продължителността на излагане;
- Замърсяване на водата – наблюдава се в случаите, в които вредни вещества – най-често химикали или микроорганизми – замърсят поток, река, езеро, океан, водоносен хоризонт или друг воден обект, влошавайки качеството на водата и правейки я токсична за хората или околната среда;
- Светлинно замърсяване – наличието на антропогенна и изкуствена светлина в нощна среда; прекомерното, неправилно насоченото или натрапчиво използване на подобна светлина може да доведе до коренна и необратима промяна на околната среда;
- Водна интензивност – показателят измерва интензивността на използването на водата като обеми вода на единица добавена стойност. Това е показател за натиска на икономиката върху водните ресурси и е важен относно политиките за разпределение на наличното количество вода между различните икономически сектори; например, в региони с хроничен недостиг на вода, където има високо ниво на конкуренция за нейното използване, е разумно водата да бъде разпределена към дейности, изискващи по-малки количества от нея.

- Наситеност на въглеродни емисии – количеството въглерод, отделяно за единица консумирана енергия за целите на реализиране на единица добавена стойност в икономиката. Търговията с въглеродни емисии е въведена с протокола от Киото, Япония (1997 г.), който въвежда икономически поощрения и наказания с цел регулиране на замърсяването на атмосферата. При нея централен орган (обикновено правителствена организация) поставя ограничение на замърсителите, които могат да бъдат отделяни в атмосферата. Компаниите и всички останали заинтересовани лица са задължени да имат разрешение за отделяне на дадено количество замърсители, сред които въглеродни емисии;
- Енергийна интензивност – мярка за енергийната неефективност на дадена икономика/компания; изчислява се като единица използвана енергия за единица създаден БВП/добавена стойност за компанията. Високата енергийна интензивност показва висока цена или разходи за преобразуването на енергията в единица БВП/добавена стойност за компанията; ниската енергийна интензивност показва ниска цена или разходи за преобразуването на енергията в единица БВП/добавена стойност за компанията;
- Наситеност на емисии на парникови газове – мярка за наситеността на емисии на парникови газове на дадена икономика; изчислява се като съотношение между количеството създадени парникови газове спрямо единица създаден БВП/добавена стойност за компанията. Парниковите газове са газове в атмосферата, които абсорбират и излъчват радиация в инфрачервения спектър. Този процес стои в основата на парниковия ефект. Основните парникови газове в атмосферата на Земята са: водна пара, въглероден двуокис, метан, диазотен оксид и озон. Парниковите газове влияят силно на температурата на Земята и без тях земната повърхност би била около 33°C по-студена отколкото в днешни дни, по данни на Realclimate.org. Парниковите газове се създават основно при изгаряне на изкопаеми горива – въглища, въглеводородни газови течности, природен газ и нефт – при енергийна употреба;
- Устойчивост при природно бедствие/природна катастрофа – мярка за способността на индивидите, обществата, компаниите, организациите и държавите да се адаптират и да се възстановяват от природни опасности, шокове или стресове (земетресения, наводнения, вулканични изригвания, лавини, тропически циклони, цунами, пожари, виелици, циклони, суша, торнадо, градушки, здравни бедствия като пандемии, слънчеви изригвания и други съотносими събития) без да се компрометират дългосрочните перспективи за развитие;
- Устойчивост на климатични промени – мярка за способността на индивидите, обществата, компаниите, организациите и държавите да предвиждат, да се подготвят и да реагират на опасни събития, тенденции и смущения, свързани с климата; например, тъй като към момента емисиите на парниковите газове продължават да нарастват в световен мащаб през последните години, Световната здравна организация предвижда, че степента на изменение на климата ще се ускорява все повече в средносрочен до дългосрочен аспект;
- Замърсяване на почвата – възможно е да настъпи, когато бъдат изпуснати химически вещества по, под или около повърхността на даден обект (специално създаден, нает или временно използван от дадена компания, организация, държава, или индивид/и с определени цели), които водят до реална или потенциална вреда за здравето или безопасността на хората или околната среда;
- Защита на биоразнообразието/естественния хабитат – опазването на биологичното разнообразие представлява защитата и управлението на биологичното разнообразие/естественния хабитат чрез използване на ресурси за устойчиво развитие. Този показател е ключов за здравето на дадена екосистема. Обичайно голямото разнообразие от видове се справя по-добре с природните заплахи, отколкото ограничените популации; например, ако дадени видове бъдат засегнати от замърсяване

или изменение на климата или други човешки дейности, екосистемата като цяло ще успее да се адаптира и да оцелее, но изчезването на даден вид може да има непредвидени въздействия за живота на планетата;

- Инвазивни видове живи организми – инвазивните организми са такива организми, които причиняват екологични или икономически вреди, ако бъдат поставени в нова среда, към която не са адаптирани. Инвазивните видове живи организми могат да навредят както на природните ресурси в дадена екосистема, така и да застрашат използването от хората на тези ресурси. Инвазивен вид организъм може да бъде въведен в нова зона/на нова територия чрез баластната вода на океански кораби, умишлено и случайно изпускане на аквакултурни видове, аквариумни образци или стръв и други средства. Инвазивните видове живи организми са способни да причинят изчезване на местни растения и животни, да намалят биологичното разнообразие, да се конкурират с местните организми за ограничени ресурси и да променят местообитанията. Това може да доведе например до огромни икономически въздействия и основни смущения в крайбрежните екосистеми;
- Прекомерно генериране на топлина – при създаване на енергия обичайно се отделя топлина, която следва да бъде балансирана; по този начин се предотвратява неконтролируемото повишаване на температурата при осъществяването на дадена дейност, което би могло да доведе до повреда или друга структурна грешка в системата; този рисков фактор е водещи при атомните електроцентрали или компании, работещи с радиоактивни материали;
- Прекомерно генериране на отпадъци – количеството отпадъци, опасни или не, генерирани от основните икономически отрасли/дадена компания, представено спрямо глава на населението/единица създаден БВП/единица създадена добавена стойност в компанията. Отпадъците представляват значителна загуба на природни ресурси, под формата на материали или енергия. Обработката или обезвреждането на образуваните отпадъци може да причини замърсяване на околната среда и излагане на хората на вредни вещества и бактерии и това да има пагубно въздействие върху човешкото здраве в дългосрочен аспект;
- Управление на отпадъците – включва всички действия и дейности, необходими за управлението на отпадъците от тяхното генериране до окончателното им обезвреждане. Това включва събиране, транспортиране, третиране и обезвреждане на отпадъците, включително мониторинг и регулиране на процеса на управление на отпадъците, спазване на определени закони, интегриране на специфични технологии. Обичайно, на държавно ниво са създадени или се създават политики за ресурсна ефективност, насочена към предотвратяване на образуването на отпадъци, насърчаване на повторната употреба и оползотворяването чрез рециклиране, регенериране или друг процес на извличане на вторични суровини, обезвреждане и безопасно съхраняване на отпадъците, увеличаване на отговорността на производителите, стимулиране на инвестиции в сектора, в рамките на наличните финансови инструменти;
- Микроклиматично въздействие – представлява въздействието върху климата на малко, специфично място/регион, което контрастира с климата на цялата област, в която се базира специфичното място/регионът. Потенциална промяна в тях би могла да се отрази значително върху здравето на хората и околната среда там;
- Управление на ефективното използване на ресурсите – означава управление на използването на ограничените ресурси на планетата по устойчив начин, по който да се минимизира негативното въздействие върху околната среда. Целта на такова управление е създаването на повече продукти/услуги с по-малко ресурси и да се създава по-голяма стойност с по-малко входящи ресурси.

2. Относими рискове на устойчивостта: Социален риск (фактори):

- Безопасност на работната среда – отнася се до работната среда в дадена компания и обхваща всички фактори, които влияят върху безопасността, здравето и благосъстоянието на служителите. Може да включва опасности, свързани с околната среда, опасни условия на труд или други подобни процеси, злоупотреба с алкохол и наркотици на служители, насилие на работното място;
- Условия на труд – включват работната среда и аспектите на условията за работа на служителите. Обхваща въпроси като: организация на работния процес и трудовите дейности, обучения, умения и пригодност за заетост, здраве, безопасност и благосъстояние на служителите, баланс между работното време и личния живот на служителите. Справедливото отношение към служителите на всяка компания включва предоставяне на равни възможности и еднакво заплащане за една и съща извършвана работа, независимо от пол, раса, религия, сексуална ориентация, полова идентичност, възраст, имигрантски статус, семейно положение, наличие на физическо увреждане;
- Здраве на служителите – обхваща физическото и психическото състояние на служителите на дадена компания, организация или държавна институция. Компаниите следва да организират извършването на задължителни годишни профилактични прегледи на своите служители, да стимулират отказа от тютюнопушене, да стимулират спортната активност (в случаите с предимно извършвана дейност в офис) и балансираната и здравословна диета на служителите;
- Създаване на стойност за обществото – стойност за обществото се създава, когато различни ресурси, суровини, процеси и политики се комбинират по такъв начин, че да генерират подобрения в живота на отделните индивиди и обществото като цяло;
- Връзка на локално ниво с всички заинтересовани страни/взаимоотношения с тях – ангажираността на дадена компания с всички заинтересовани страни на локално ниво с цел създаване на двупосочен диалог, чрез който да се взаимодейства положително за развитието на общността заедно с всички заинтересовани страни (например дарители на проекти, партньорски неправителствени организации, държавни агенции, други участници в общността);
- Социална отговорност – отговорността на дадена компания/организация за въздействията от нейните решения и дейности върху обществото и околната среда; социалната отговорност се реализира чрез прозрачност и етично поведение и допринася за устойчивото развитие, здраве и благополучие на обществото; взема предвид очакванията на заинтересованите страни; съответства на приложимото законодателство и е съвместима с международните норми на поведение; интегрирана е навсякъде в организацията и се практикува в нейните взаимоотношения;
- Инвестиции в устойчиво общество – обхващат стратегически инвестиции на компаниите/организациите в общности (доброволчески дарения или действия на компаниите/организациите) с цел подпомагане на общностите в техните области на действие да се справят с приоритетите си за развитие и да се възползват от възможностите, създадени от частните инвестиции по начини, които са устойчиви и подкрепят бизнес целите;
- Ефективна комуникация – процес на обмен на идеи, мисли, знания и информация, така че целта или намерението на дадена компания/организация да бъдат изпълнени по възможно най-добрия и ясен начин; нивото на прозрачност и оповестяване на съществена информация от дадена компания/организация е съществен фактор за целите на ефективната комуникация с всички заинтересовани страни;
- Права на човека – всяка компания/организация/държавна институция следва да спазва правата на човека, които обичайно са представени чрез Всеобща декларация за правата на човека (Република България) не само като работодател, но и при извършването на обичайните си дейности; при нарушение на някое от тях е възможно да се достигне до значително повишен репутационен риск, който може да доведе до преустановяване на

дейността на съответната компания/организация/държавна институция за неопределен период от време;

- Забрана за полагане на детски труд – детският труд в исторически план е премахнат масово чрез местни закони за минимална възраст за полагане на труд, свързана с подsigуряването на задължителна степен на образование. Например, детският труд е изрично забранен в Европейския съюз съгласно Хартата на основните права на Европейския съюз от 2000 г. Младите хора, които са допуснати да работят следва да имат подsigурени условия на труд, подходящи за тяхната възраст, и да бъдат защитени срещу икономическа експлоатация, както и от извършването на всякаква дейност, която може да навреди на тяхната безопасност, здраве, физическо, психическо, морално или социално развитие или да пречи на тяхното образование;
- Удовлетвореност на клиентите – определя се като измерване, което определя в каква степен са доволни клиентите от продуктите, услугите и възможностите на дадена компания. Информацията за удовлетвореността на клиентите, включително проучвания и рейтинги, може да помогне на дадена компания да определи как най-добре да подобри или промени своите продукти и/или услуги;
- Защита на личните данни/поверителност – компаниите/организациите/държавните институции следва да спазват Законите за защита на личните данни, които съдържат набор от принципи, които гарантират, че личните данни на служители или клиенти се съхраняват не по-дълго от законово необходимия период, по начин, по който не следва да се разпространяват неправомерно и информацията, свързана с тях да не бъде използвана за цели, различни от предвидените при тяхното споделяне от съответните служители или клиенти;
- Превенция срещу дискриминация – съгласно Всеобща декларация за правата на човека (Република България), всички хора са равни пред закона и имат право, без каквато и да е дискриминация, на еднаква закрила от закона. Всички хора имат право на еднаква защита срещу каквато и да е дискриминация, нарушаваща Декларацията, както и срещу всяко подбуждане към дискриминация; съответно, компаниите/организациите/държавните институции следва да гарантират чрез вътрешни правила и процедури, че в рамките на дейността си не допускат дискриминация на своите служители или клиенти;
- Свобода на общуване - съгласно Всеобща декларация за правата на човека (Република България), всеки човек има право на свобода на мирни събрания и сдружения, като никой не трябва да бъде принуждаван да участва в дадено сдружение; съответно, компаниите/организациите/държавните институции следва да гарантират чрез вътрешни правила и процедури, че в рамките на дейността си не допускат нарушение на тези човешки права и не стимулират принудителното участие в дадени сдружения;
- Забрана за полагане на насилствен труд – насилственият труд се отнася до ситуации, в които хората са принудени да работят чрез използване на насилие или сплашване – например чрез натрупан дълг, задържане на лични документи или заплахи за денонсиране през имиграционните власти. Подобни практики не следва да се прилагат при реализирането на дейността на компании/организации/държавни институции;
- Здраве и безопасност на общността – отнася се до защита на местните общности от опасности, причинени и/или изострени от дейности на дадена компания/организация/държавна институция (включително наводнения, свлачища, замърсяване или други природни или причинени от хората опасности), болести, инцидентни срутвания или повреди на обекти;
- Балансирано снабдяване със суровини – снабдяването, или подsigуряването на доставки, е свързано с процес по намиране и избор на компании и/или лица по предварително зададени критерии за целите на даден бизнес; при балансирано снабдяване със суровини, компаниите търсят най-подходящите доставчици при възможно най-ниската цена, което би довело до конкурентно предимство за тях;

- Аварийна готовност – компаниите/организациите/държавните институции следва да имат готовност и разработени планове за действие в извънредни ситуации или при настъпване на природно бедствие. Те са от изключително значение за безопасността и здравето на служителите им, както и за подsigуряване на непрекъснатост на обичайната им дейност.

3. Относитими рискове на устойчивостта: Управленски риск (фактори):

- Независимост на Одитен комитет – за да се подsigури независимост на Одитен комитет, водещата практика е по-голямата част от членовете му да бъдат независими от съответната компания/организация. Независим член на Одитен комитет е лице, което не е наето от компанията/организацията, и не предоставя никакви услуги на компанията/организацията извън задълженията му като член на Комитета. Независимостта на Одитния комитет е необходима с цел предотвратяване на оказване на влияние на вътрешни хора за компанията/организацията върху работата и надзора на Комитета и работата на външните одитори. Одиторите следва да идентифицират нередности в управлението на компанията и/или в счетоводното отчитане, като по този начин да се възпира незаконосъобразна дейност;
- Независимост на Комитета по възнагражденията – независимите членове на Комитета по възнагражденията следва да определят нивото на възнаграждение на начина на изплащането му към всички мениджъри от висшето ръководство. Комитетът по възнагражденията следва да не допуска стимулиране на прекалено поемане на рискове от страна на мениджмънта. Независимите членове на Комитета по възнагражденията не следва да имат личен материален или друг стимул от взиманите решения;
- Управление с грижата на добър стопанин – всяка компания/организация/държавна институция следва да бъде управлявана по възможно най-добрия разумен начин, в най-добър интерес на съответните заинтересовани страни;
- Независимост на Съвета на директорите – мнозинството от членовете на Съвета на директорите следва да няма други отношения със съответната компания/организация/държавна институция, освен като членове на Съвета на директорите; също така, те не следва да са роднини/свързани лица с останалите членове на Съвета на директорите, основателите на компанията/организацията/държавната институция, клиенти или ключови служители.
- Диверсификация на Съвета на директорите – диверсификацията на членовете на Съвета на директорите е изключително важно, като основните елементи, които е препоръчително да се диверсифицират са: умения, експертиза и професионален опит. Наличието на оптимална комбинация от тези елементи е от първостепенно значение, за да се гарантира, че колективът е достатъчно подготвен, за да развива по най-подходящия начин бизнес стратегиите на дадена компания с цел нейното устойчиво бъдеще;
- Защита за лица, подаващи сигнали за нередности – компаниите/организациите/държавните институции следва да имат Политики и процедури за защита на лица, подаващи сигнали за нередности в тях, в случаите, в които те вярват и предоставят доказателства за нарушение на който и да е закон, правило, наредба, грубо нарушение на управленски принцип, голяма загуба на средства, злоупотреба с власт или осъществяване на съществена и специфична опасност за общественото здраве или безопасност;
- Политически спонсорства/участия/влияния – даренията са основни източници на подкрепа за политически течения/партии, като чрез тях дадена компания/организация би могла да влияе върху политиката в даден район/държава с цел облагодетелстване по непрозрачен начин пред своите конкуренти. Компаниите/организациите следва да имат стриктен кодекс на поведение и политики по отношение на подобни инициативи;

- Правило „Една акция=едно право на глас“ – принцип, при който всички акционери следва да имат еднакви права на глас в публичните компании и всяка акция следва да носи само едно право на глас; по този начин се предотвратява потенциалната концентрация на корпоративна власт;
- Измама – всяка компания/организация/държавна институция следва да има изградени надеждни политики и процедури с цел предотвратяване на измами от страна на мениджърите или други служители с цел лична облага и/или заблуда на клиенти;
- Лобизъм – характерна съвременна дейност на неформален натиск в полза на конкретно политическо или икономическо решение. Компаниите/организациите/държавните институции не следва да лобират за решения, с които могат да навредят на общностите и/или здравето и безопасността на служителите/клиентите им, както и на състоянието на околната среда;
- Подкуп и корупция - всяка компания/организация/държавна институция следва да има изградени надеждни политики и процедури с цел предотвратяване и навременно разкриване на намерения за подкуп и/или друга форма на корупция от страна на мениджърите или други служители с цел лична облага и/или заблуда на клиенти;
- Възнаграждение на изпълнителните директори/управителите – то следва да съответства на вида на предоставяните професионални услуги, нивото на образование, нивото в корпоративната структура, което заема, професионалния му опит и да подsigурява разумното и ефективно управление на риска, ограничавайки поемането на риск, който надвишава приемливите нива за съответната компания. Възнагражденията на изпълнителните директори/управители не следва да са в конфликт със стратегията за развитието на съответната компания, както и в рязък контраст с очаквания финансов резултат от дейността;
- Нормативно съответствие – всяка компания/организация/държавна институция следва да има разработени прозрачни политики и практики за Нормативно съответствие, които да прилага с цел спазване на всички необходими законови изисквания и съответните актове. Съответното звено или отдел в компанията следва да е независимо спрямо всички останали звена или отдели;
- Прозрачност и оповестяване - доброто корпоративно управление трябва да гарантира, че се подsigурява навременно и точно разкриване на информация към всички заинтересовани страни по отношение на всички съществени въпроси, свързани с дадена компания, включително нейните финансови състояние и резултати;
- Ангажираност на всички заинтересовани страни - процес, чрез който компаниите комуникират и опознават своите заинтересовани страни. Като ги опознават, компаниите могат да разберат по-добре какво искат, кога го искат, колко са ангажирани и как плановете и действията на компаниите ще повлияят на техните цели;
- Пране на пари - процес, при който парични средства се представят привидно като приходи от парични постъпления или доходи от други активи, и при който се създава впечатление, че големи суми пари, придобити от тежки престъпления, като наркоразпространение или тероризъм, са законни приходи от законна дейност и имат легитимно законен произход. Прането на пари е престъпление съгласно много законодателства и има различни определения. То е ключов момент във функционирането на сивата икономика. Съответно, всяка компания/организация/държавна институция следва да има изградени политики и практики с цел превенция прането на пари;
- Тероризъм - понятие, което описва политически, религиозно или идеологически мотивирани нападения срещу хора или институции. Тероризмът служи като средство за упражняване на натиск, като целта е да се всява страх и напрежение или да се разбужда подкрепа за дадена идея. Съответно, всяка компания/организация/държавна институция следва да има изградени политики и практики с цел превенция на тероризма;

- Етичен кодекс на поведение – приемането и спазването на Етичен кодекс на поведение е основата на ангажимента на дадена компания/организация/държавна институция за извършване на дейността етично и законно, в местата на опериране на съответната компания/организация/държавна институция. За тази цел Етичния кодекс предоставя конкретни насоки за вземане на правилните решения и е предназначен да допълва обучението и работния опит, за да се гарантира, че служителите са напълно запознати и уверени в изпълнението на своите задължения и отговорности. Кодексът следва да съдържа Етични практики, Почтени бизнес практики, Ценности на работното място и Отношения със заинтересованите страни. Този интегриран документ е предназначен като важно ръководство за идентифициране и управление на проблемни ситуации и вземане на етични бизнес решения, като по този начин се гарантира, че ценностите на компанията/организацията/държавната институция се прилагат ежедневно.

Посочените по-горе рискове биха могли да повлияят негативно върху представянето на даден емитент, стигайки например до следните рискови събития за емитентите, свързани с устойчивостта:

- Злополука, свързана с нанасяне на щети върху околната среда, водещи до значителни обезщетения;
- Санкции/глоби в резултат на дадено законодателно нарушение;
- Съдебни спорове, сред които за неспазване на трудовото законодателство;
- Негативна публична информация във връзка с нарушения на човешките права от дадена компания, като дискриминация, проява на расизъм и други съотносими проблеми;
- Лошо управление на отпадъците;
- Загуба на регулаторен/социален лиценз;
- Загуба на добра репутация;
- Сравнително повишена цена на консумираната енергия;
- Повишена конкурентност за невъзобновяеми природни ресурси;
- Трудности при наемане на нов персонал;
- Натиск върху дейността на бизнеса, свързана с нетипични климатични промени, водещи до намалени маржини на печалбите;
- Увеличени разходи за застраховки;
- Промяна на предпочитанията на клиентите към по-устойчиви продукти;
- Свърхурегулация.

С цел ефективно управление на рисковете на устойчивостта на ниво емитент, УД счита, че в дългосрочен план биха се създали потенциални възможности за стимулиране на развитието съответните емитенти в следните аспекти:

- Подобрене на оперативната ефективност;
- Привличане на нови клиенти/увеличение на пазарния дял;
- Повишаване на приходите/печалбата от „устойчиви“ продукти/услуги;
- Подобрене на вътрешното управление на риска на ниво емитент;
- По-добри възможности до външен капитал;
- Увеличена и устойчива добавена стойност за акционерите;
- Привличане и задържане на висококвалифицирани кадри.

Чл. 4. (Предишен чл. 3, Изменен, 16.04.2021 г.) В процеса на вземане на инвестиционните решения за Договорния фонд, УД „Селект Асет Мениджмънт“ ЕАД прилага следните процеси:

1. Начин, по който рисковете за устойчивостта са интегрирани в инвестиционните решения на ДФ - При вземане на инвестиционните решения, УД разглежда инвестициите на ниво емитент, като своевременно отчита актуалната структура на портфейла на фонда, включително неговото географско и секторно разпределение. УД разглежда рисковете за устойчивостта в съвкупност

заедно с всички останали съотносими елементи, които могат да повлияят върху възвращаемостта на ДФ, доколкото тези рискове могат да влияят върху пазарната стойност на съответните инвестиции, като не ги отчита като самостоятелен елемент. Дружеството не документира по специален начин отчитането на рисковете за устойчивостта в процесите на вземане на инвестиционни решения. Към момента ДФ „Селект Баланс“ не се категоризира като специализиран фонд за устойчиво и отговорно инвестиране. УД не прилага строго специфични и предварително определени критерии, оценяващи рисковете за устойчивостта, доколкото това е съобразно с Инвестиционните цели, стратегии и политики на ДФ „Селект Баланс“. Разграничаването на всеки конкретен риск, свързан с устойчивостта, в имплицитните рискови премии на отделните финансови инструменти, които биха се взимали под внимание, е свързано с осигуряване на допълнителен финансов ресурс и достъп до качествена и достоверна информация, преразглеждане на приложимите правила и процедури, както и евентуално въвеждане на нови такива. Също така, все още не са въведени законодателни изисквания публичните емитенти (включително в ЕС) да оповестяват необходимата релевантна информация за целите на извършване на съответното разграничаване, поради което тя почти винаги е непълна/липсва от публично достъпните финансови отчети, придружаващи пояснителни бележки, доклади на ръководствата, одиторски доклади и други съотносими документи.

УД разграничава финансовите продукти за устойчиво и отговорно инвестиране, попадащи в обхвата на чл. 8, параграф 1 или чл. 9, параграф 1, 2 и 3 от Регламента, от традиционните финансови продукти, и в този смисъл декларира, че инвестициите на ДФ не са съобразени към момента с критериите на ЕС за екологично устойчиви икономически дейности.

2. Резултати от оценката на вероятното въздействие на рисковете за устойчивостта върху възвращаемостта на ДФ – поради обективната липса и/или достъп на/до достатъчно качествена и достоверна информация, която да се обявява системно от повечето емитенти за достатъчно дълъг период от време, които са допустими за инвестиции в портфейла на ДФ съгласно Инвестиционните цели, стратегии и политики на ДФ „Селект Баланс“, върху която да се извърши надеждна и детайлна оценка от страна на УД на конкретното въздействие на рисковете за устойчивостта, както и отсъствието на строго специфични и предварително определени критерии, оценяващи рисковете за устойчивостта, към момента УД не може да оповести в качествено и количествено изражение до каква степен конкретно рисковете на устойчивостта могат да засегнат доходността на ДФ „Селект Баланс“. Въпреки това, УД счита, че **всяко събитие или условие от екологично, социално или управленско естество** (т.нар. рисковете за устойчивостта), което настъпи, **може да причини действително или потенциално съществено отрицателно въздействие върху стойността на дадена инвестиция**. Рисковете за устойчивостта могат да бъдат значителни сами по себе си, но те също така могат да имат значително влияние върху други рискови фактори и да увеличават например степента на пазарен риск, ликвиден риск, кредитен риск или оперативен риск. Ако възникнат, рисковете за устойчивостта могат да повлияят неблагоприятно върху стойността на инвестициите на ДФ, включително обща обезценка, като по този начин се отразят неблагоприятно върху резултатите на ДФ. Съответно, степента, в която могат да бъдат засегнати резултатите на ДФ, би могла да достигне включително размера на извършените инвестиции в съответните финансови инструменти и да доведе до загуби на ДФ.

УД предупреждава, че инвеститорите следва да имат предвид, че стойността на дяловете на ДФ „Селект Баланс“ и доходът от тях могат да се понижат, печалбата не е гарантирана и инвеститорите поемат риска да не възстановят инвестицията си в пълен размер.

3. Прозрачност по отношение на неблагоприятните въздействия върху устойчивостта на равнище субект - Съгласно чл. 4, параграф 1, буква б от Регламента, УД не отчита неблагоприятните въздействия на инвестиционните решения върху факторите на устойчивост, доколкото това е съобразно с Инвестиционните цели, стратегии и политики на ДФ „Селект Баланс“.

Причините за решението на Управляващото дружество към момента включват:

- Актуалното ниво на възможен достъп до качествена и достоверна информация на ниво емитенти;
- Липса на относима информация, разкривана от емитентите;
- Актуалното ниво на възможен достъп до консистентна публична информация за сравнително дълъг период от време от независими международно признати източници;
- Потенциалното ниво на необходимите разходи за използване на посочените по-горе пакети от данни спрямо мащаба на дейността на Дружеството;
- Необходимост от евентуално въвеждане на нови технологични решения в дейността на Дружеството с цел правилно прилагане на регулациите и потенциалните нови вътрешни политики и политики в тази връзка;
- Продължаващата процедура по разработването на единната европейска правна рамка във връзка с оповестяването на информация във връзка с устойчивостта за участниците на финансовите пазари.

Съгласно чл. 7, параграф 2 от Регламента, посочената по-горе информация се оповестява от УД в Проспекта на ДФ.

Информация дали и кога УД възнамерява да започне да отчита неблагоприятните въздействия на инвестиционните решения върху факторите на устойчивост, доколкото това е съобразно с Инвестиционните цели, стратегии и политики на ДФ „Селект Баланс“:

Позовавайки се на своята ангажираност, след отпадането на посочените по-горе причини, и след отчитане на бъдещите ползи и разходи във връзка с потенциалната промяна, действайки с цел максимална защита интересите на инвеститорите в ДФ, УД ще се стреми да започне да отчита неблагоприятните въздействия на инвестиционните решения върху факторите на устойчивост, доколкото това е съобразно с Инвестиционните цели, стратегии и политики на ДФ „Селект Баланс“.

Чл. 5. (Предишен чл. 4, 16.04.2021 г.) УД „Селект Асет Мениджмънт ” ЕАД се стреми при изпълнението на инвестиционни цели, стратегии и политики на ДФ „Селект Баланс“ да не избира с инвестиционна цел:

- 1.** Финансови инструменти, емитирани от производители на противоречиви оръжия и оръжейни системи, които са забранени от международното право или за които съществува широк консенсус, че трябва да бъдат забранени. Тези оръжейни системи включват (без ограничение): касетъчни бомби и касетъчни боеприпаси, химически или биологични оръжия, противопехотни мини и оръжия, съдържащи обеднен уран;
- 2.** Финансови инструменти, емитирани от производители на ядрени оръжия или оръжия, съдържащи бял фосфор;
- 3.** Финансови инструменти, емитирани от компании, за които има сериозни индикации, че са извършители, съучастници или помагачи, или са в състояние да се възползват от нарушаването на световно признатите стандарти за корпоративна устойчивост като права на човека, права на служителите, опазване на околната среда и антикорупция.

Чл. 6. (Предишен чл. 5, 16.04.2021 г.) УД „Селект Асет Мениджмънт ” ЕАД се стреми да се съобразява с принципите и добрите практики за защита интересите на клиентите на УД и на инвеститорите в управляваната колективна инвестиционна схема.

III. ПРИЕМАНЕ, ПРИЛАГАНЕ, ПРЕГЛЕД И ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ПОЛИТИКАТА

Чл. 7. (Предишен чл. 6, 16.04.2021 г.) (1) Настоящата политика е разработена от Съвета на директорите в сътрудничество със Звено „Управление на портфейли и колективни инвестиционни схеми“, Звено „Управление на риска“, Звено „Нормативно съответствие“ и когато е подходящо, с експерти, които притежават необходимата квалификация и функционална независимост, с цел гарантиране на обективна преценка за целесъобразността на политиката за интегрирането на рисковете за устойчивостта в процеса си на вземане на инвестиционни решения, включително на последиците за риска и управлението на риска.

(2) Настоящата политика се приема от Съвета на директорите. Членовете на Съвета на директорите извършват периодичен преглед за спазването на основните принципи на тази Политика най-малко веднъж годишно, като отговарят и следят за нейното прилагане.

(3) Настоящата Политика се актуализира съобразно промените на пазара.

(4) УД следва да вземе предвид потенциалното въздействие на рисковете за устойчивостта върху доходността на даден финансов продукт и риска, че могат да бъдат генерирани различни доходности или дори по-ниски такава в определени пазарни условия спрямо продукт, който не интегрира строго специфични и предварително определени критерии, оценяващи рисковете за устойчивостта при потенциална промяна в Политиката.

(5) УД следва да отчете потенциалната тежест от необходими допълнителни разходи, свързани с бъдещо активно съблюдаване на съответните потенциално заложен критерии при потенциална промяна на Политиката.

Чл. 8. (предишен чл. 7, 16.04.2021 г.) (1) УД оповестява пред заинтересованите лица информацията относно Политиката за интегрирането на рисковете за устойчивостта в процеса си на вземане на инвестиционни решения на ДФ и всяка последвала промяна в нея по ясен и достъпен начин, на интернет страницата на Дружеството www.selectam.bg, като не разкриват информацията, която представлява защитена от закона тайна.

(2) Политиката за интегрирането на рисковете за устойчивостта в процеса си на вземане на инвестиционни решения на ДФ „Селект Баланс“ е достъпна на интернет страницата на Дружеството www.selectam.bg.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Настоящата Политика е приета от Съвета на директорите на УД „Селект Асет Мениджмънт“ ЕАД на заседание, проведено на 10.03.2021 г. и изменена с решение на СД на заседание, проведено на 16.04.2021 г.